

Ez a kötet annak a konferenciának az anyagát tartalmazza, amelyet a Miskolci Egyetem Jogelméleti és Jogszociológia Tanszéke és a Miskolci Akadémiai Bizottság rendezett 2001. október 5-én és 6-án Miskolcon. A konferencia a miskolci jogászképzés megindulásának huszadik évfordulójának évében került megrendezésre, e jubileum előtti tisztelgésként.

A konferencia e kötet alcímében is jelzett témája a *Természetjogtan & jogpozitivizmus & magyar jogelmélet* volt. A természetjogi és a jogpozitivisták tanok képezik a jogról való gondolkodás legjelentősebb és leghagyományosabb, alternatív és egymással is rivalizáló értelmezési keretét, szemléleti alapállását. Most, az új évszázad és évezred elején kértük fel barátainkat és kollégáinkat, a magyar jogelmélet vezető oktatóit és kutatóit, hogy vessenek számot azzal: kínálnak-e még termékeny talajt napjaink gondolkodása számára ezek az irányzatok, vagy új utakat kell keresni a továbblépés számára.

Mint láthatja majd, aki kézbe veszi kötetünket, a kérdésre nincs, s nem is lehet egyetlen határozott választ adni. Az egyes tanulmányokból kiderül, hogy milyen üdítően és frissen színes az a paletta, amelyről a mai magyar jogelmélet képét is megfesti e kötet. A jog természete – *Natura iuris* – sokféleképpen felfogható, a hagyományokba ágyazottan, s újféléképpen is, de ezek a divergáló megközelítések nem érvénytelenítik egymást; ellenkezőleg: éppen ezek léte teszi lehetővé a gyümölcsöző vitát.

A kötethez függelékként két elődünk, Kecskés Pál és Hegedüs József egy-egy írását csatoltuk az 1940-es évek elejéről. Azon túl, hogy tisztelgünk elődeink előtt, s hozzáférhetővé teszünk megjelenésük óta újra nem közölt írásokat, szemléltetni kívántuk azt a változást is, amely egyazon tárgy megközelítésében jó fél évszázad elteltével bekövetkezett, a hagyomány folytatása mellett a megújulás igényét. Azt reméljük, hogy kötetünk híven tükrözi napjaink magyar jogbölcséleti gondolkodásának állapotát, s hogy a nyújtott kép kiváltja az Olvasó érdeklődését.

